

A בס"ד

Intro

Today we will learn בע"ה of דף ק"ד מסכת סנהדרין
Some of the topics we will learn about include.

The Gemara discusses the רשעים who were not mentioned in the Mishnah's list of מלכים and הדיוטות and who DO have a portion in הבא עולם.

ברא מזכי אבא

אבא לא מזכי ברא

A son can accrue merits for his father, but a father cannot accrue merits for his son.

The Gemara elaborates on the Pesukim of מגילת איכה

Four explanations of why the weeping on the Churban was בלילה, at night.

כל המיצר לישראל נעשה ראש

Those who cause anguish to the Yidden become leaders.

A

הדיוטות and מלכים
and who do have a portion in
עולם הבא

ברא מזכי אבא
אבא לא מזכי ברא

מגילת איכה

The weeping on the Churban
was at night.

כל המיצר לישראל
נעשה ראש

B The two explanations for

קובלנא

Either

כשאדם מודיע צער לאחר צריך שיאמר לו

לא תבא זאת לך כמו שבאה אלי

שפעמים חוזרת עליו

A person who relates his troubles to others must add that this shall not happen to you, because sometimes the same can happen to the listener as well.

OR

כשיש לו צרה יודיענה לרבים

A person who undergoes suffering should publicize this to others.

דורשי רשומות

היו אומרים כולן באין לעולם הבא

Those who Darshen Pesukim say that all the רשעים listed WILL receive a portion in הבא עולם.

B

קובלנא

כשאדם מודיע צער לאחר צריך שיאמר לו
לא תבא זאת לך כמו שבאה אלי
שפעמים חוזרת עליו

כשיש לו צרה יודיענה לרבים

דורשי רשומות
היו אומרים
כולן באין לעולם הבא

1 So, let's review ...

The Gemara proceeds to discuss the רשעים who were not mentioned in the Mishnah's list of מלכים and הדיוטות, and they do have a portion in הבא.

1.
ומפני מה לא מנו את אחז
The king אחז was not mentioned;
And he DOES have a portion in הבא.

1. רבי ירמיה בר אבא says
מפני שמוטל בין שני צדיקים בין יותם לחזקיהו
The fact that he is mentioned between his father and his son חזקיהו, who were both Tzaddikim, indicates that יש לו חלק לעולם הבא.

רבי יוסף says
מפני שהיה לו בשת פנים מישעיהו
hid his face when he met הנביא אחז, because he was embarrassed of his עבירות.

2.
ומפני מה לא מנו את אמון
מפני כבודו של יאשיהו
The king אמון was not mentioned;
And he DOES have a portion in הבא;
In honor of his son יאשיהו who was a Tzaddik;

The Gemara asks, if so
מנשה נמי לא נמני
מפני כבודו של חזקיהו
should also have a portion in הבא in honor of his father חזקיהו who was a Tzaddik?

The Gemara answers
ברא מזכי אבא
אבא לא מזכי ברא
A son can accrue merits for his father; but a father cannot accrue merits for his son.

And this reasoning can also explain
אחז נמי לא אימני
משום כבודו של חזקיהו
also received a portion in הבא in honor of his son חזקיהו.

3.
ומפני מה לא מנו את יהויקים
The king יהויקים was not mentioned;
And he DOES have a portion in הבא;
Because since his body did not stay buried, and his head was burned, he had a כפרה.
=====

1

רשעים who were not mentioned in the Mishnah's list of הדיוטות and מלכים, and they do have a portion in הבא.

1

ומפני מה לא מנו את אחז

The king אחז was not mentioned;
And he DOES have a portion in הבא.

רבי יוסף

מפני שהיה לו
בשת פנים
מישעיהו

hid his face
when he met הנביא אחז,
because he was
embarrassed of his
עבירות.

רבי ירמיה בר אבא

מפני שמוטל
בין שני צדיקים
בין יותם לחזקיהו

The fact that he is mentioned
between his father and his son חזקיהו, who were both
Tzaddikim, indicates that
יש לו חלק לעולם הבא.

2

ומפני מה לא מנו את אמון
מפני כבודו של יאשיהו

The king אמון was not mentioned;
And he DOES have a portion in הבא;
In honor of his son יאשיהו who was a Tzaddik;

The Gemara asks, if so

מנשה נמי לא נמני
מפני כבודו של חזקיהו

should also have a portion in הבא
in honor of his father חזקיהו who was a Tzaddik?

The Gemara answers

ברא מזכי אבא
אבא לא מזכי ברא

A son can accrue merits for his father;
but a father cannot accrue merits for his son.

And this reasoning can also explain

אחז נמי לא אימני
משום כבודו של חזקיהו

also received a portion in הבא
in honor of his son חזקיהו.

3

ומפני מה לא מנו את יהויקים

The king יהויקים was not mentioned;
And he DOES have a portion in הבא;

Because since his body did not stay buried,
and his head was burned, he had a כפרה.

2 The Gemara now elaborates on the Pesukim of מגילת איכה 1.

The Pasuk begins with
איכה ישבה בדד

רבי יוחנן explains

מפני מה לקו ישראל באיכה

מפני שעברו על שלשים ושש כריתות שבתורה

The מגילה begins with the word איכה whose numerical value is 36, because the Yidden transgressed all the 36 עבירות that are punishable with כרת.

מפני מה לקו באל"ף בי"ת

מפני שעברו על התורה שניתנה באל"ף בי"ת

The first letters of the Pesukim are in the sequence of the Aleph Bais, because the Yidden transgressed the Torah that was written with the Aleph Bais.

2.

The Pasuk continues that

ישבה בדד

Klal Yisroel remained alone, as Hashem said

אני אמרתי וישכן ישראל בטח בדד

עכשיו יהיה בדד מושבם

I said that Klal Yisroel will remain alone because the other nations will fear them; now they will remain alone because the other nations will despise them.

3.

העיר רבתי עם

The city of Yerushalayim had an extremely large population, because

שהיו משיאין קטנה לגדול וגדולה לקטן

כדי שיהו להם בנים הרבה

They would marry a young girl to a matured man, and a young boy to a matured woman, so that they would have many children.

2

מגילת איכה

1

איכה ישבה בדד

רבי יוחנן

מפני מה לקו ישראל באיכה

מפני שעברו על שלשים ושש

כריתות שבתורה

The מגילה begins with the word איכה whose numerical value is 36, because the Yidden transgressed all the 36 עבירות that are punishable with כרת.

מפני מה לקו באל"ף בי"ת

מפני שעברו על התורה

שניתנה באל"ף בי"ת

The first letters of the Pesukim are in the sequence of the Aleph Bais, because the Yidden transgressed the Torah that was written with the Aleph Bais.

2

ישבה בדד

Klal Yisroel remained alone.

As Hashem said

אני אמרתי וישכן ישראל בטח בדד

עכשיו יהיה בדד מושבם

I said that Klal Yisroel will remain alone because the other nations will fear them;

now they will remain alone because the other nations will despise them.

3

העיר רבתי עם

The city of Yerushalayim had an extremely large population,

because

שהיו משיאין קטנה לגדול וגדולה לקטן

כדי שיהו להם בנים הרבה

They would marry a young girl to a matured man, and a young boy to a matured woman, so that they would have many children.

3

4.
היתה כאלמנה

ולא אלמנה ממש
אלא כאשה שהלך בעלה למדינת הים
ודעתו לחזור אליה

Yerushalayim is compared partially to a widow, in that she is only temporarily separated from her husband, like a woman whose husband traveled overseas and he is expected to return.

5.
רבתי בגוים שרתי במדינות

כל מקום שהן הולכין נעשין שרים לאדוניהן
Wherever the captive Jews were taken they became rulers over their masters.

6.
בכה תבכה בלילה

שתי בכיות הללו למה
אחד על מקדש ראשון
ואחד על מקדש שני

The word בכיה is mentioned twice, for the first Bais Hamikdash, and for the second Bais Hamikdash.

3

4

היתה כאַלְמָנָה

ולא אלמנה ממש
אלא כאשה שהלך בעלה למדינת הים
ודעתו לחזור אליה

Yerushalayim is compared partially to a widow, in that she is only temporarily separated from her husband, like a woman whose husband traveled overseas and he is expected to return.

5

רבתי בגוים שרתי במדינות

כל מקום שהן הולכין
נעשין שרים לאדוניהן

Wherever the captive Jews were taken they became rulers over their masters.

6

בכה תבכה בלילה

שתי בכיות הללו למה
אחד על מקדש ראשון
ואחד על מקדש שני

The word בכיה is mentioned twice, for the first and second Bais Hamikdash.

4

7.

בכה תבכה בלילה

The Gemara offers four explanations for why the weeping on the Churban was בלילה, at night.

1.

בכה תבכה בלילה

על עסקי לילה

The Bais Hamikdash was destroyed because the Yidden wept on the night they accepted the מ'מרגלים's negative report about Eretz Yisroel, as the Pasuk states

ותשא כל העדה ויתנו את קולם

ויבכו העם בלילה ההוא

אותו הלילה ליל ט' באב היה

אמר להן הקב"ה לישראל

אתם בכיתם בכיה של חנם

ואני אקבע לכם בכיה לדורות

They wept on the night of 9 Av.

Therefore, Hashem said, since you wept on this night for naught, in the future you will weep on this night for good reason on the Churban.

2.

OR

בכה תבכה בלילה

שכל הבוכה בלילה קולו נשמע

One who weeps during the night, is heard afar.

3.

OR

בכה תבכה בלילה

שכל הבוכה בלילה כוכבים ומזלות בוכין עמו

One who weeps during the night causes the stars to weep along with him.

4.

OR

בלילה

שכל הבוכה בלילה

השומע קולו בוכה כנגדו

One who weeps during the night causes those who hear his voice to weep along with him.

4

7

בכה תבכה בלילה

- 1 -

בכה תבכה בלילה
על עסקי לילה

The Bais Hamikdash was destroyed because the Yidden wept on the night they accepted the מ'מרגלים's negative report about Eretz Yisroel, as the Pasuk states

ותשא כל העדה ויתנו את קולם
ויבכו העם בלילה ההוא

אותו הלילה ליל ט' באב היה

אמר להן הקב"ה לישראל

אתם בכיתם בכיה של חנם
ואני אקבע לכם בכיה לדורות

They wept on the night of 9 Av.

Hashem said, since you wept on this night for naught, in the future you will weep on this night for good reason on the Churban.

בכה תבכה בלילה

- 3 -

שכל הבוכה בלילה
כוכבים ומזלות
בוכין עמו

One who weeps during the night causes the stars to weep along with him.

- 2 -

שכל הבוכה בלילה
קולו נשמע

One who weeps during the night, is heard afar.

- 4 -

שכל הבוכה בלילה
השומע קולו בוכה כנגדו

One who weeps during the night causes those who hear his voice to weep along with him.

5 The Gemara continues with the Pesukim of איכה:

8.
ודמעתה על לחיה

כאשה שבוכה על בעל נעוריה
Their cheeks were flowing with tears like a woman who weeps constantly for the loss of the husband of her youth.

9.
היו צריה לראש

כל המיצר לישראל נעשה ראש
Those who cause anguish to the Yidden become leaders.

10.
לא אליכם כל עוברי דרך

says רבא אמר ר' יוחנן
מכאן לקובלנא מן התורה
This Pasuk is a Torah source for קובלנא for which Rashi gives two explanations;

1.
כשאדם מודיע צער לאחר צריך שיאמר לו
לא תבא זאת לך כמו שבאה אלי
שפעמים חוזרת עליו

A person who relates his troubles to others, must add that this shall not happen to you, because sometimes the same can happen to the listener as well.

2.
OR
כשיש לו צרה יודיענה לרבים
A person who undergoes suffering should publicize this to others.

5

8

ודמעתה על לחיה

כאשה שבוכה על בעל נעוריה

Their cheeks were flowing with tears like a woman who weeps constantly for the loss of the husband of her youth.

9

היו צריה לראש

כל המיצר לישראל נעשה ראש

Those who cause anguish to the Yidden become leaders.

10

לא אליכם כל עוברי דרך

רבא אמר ר' יוחנן

מכאן לקובלנא מן התורה

This Pasuk is a Torah source for קובלנא

Rashi gives two explanations;

כשאדם מודיע צער לאחר צריך שיאמר לו
לא תבא זאת לך כמו שבאה אלי
שפעמים חוזרת עליו

A person who relates his troubles to others, must add that this shall not happen to you, because sometimes the same can happen to the listener as well.

2.

כשיש לו צרה יודיענה לרבים

A person who undergoes suffering should publicize this to others.

6 11.
כל עוברי דרך

עשאוני כעוברי על דת
סדום was punished with fire like the city of ירושלים
rebelled against Hashem, as the Pasuk regarding סדום says
וה' המטיר על סדום וגו' גפרית ואש

And the Pasuk regarding ירושלים says
ממרום שלח אש בעצמותי וירדנה

However, even though the Pasuk states
ויגדל עון בת עמי מוחטאת סדום
The עבירות of ירושלים were worse than סדום;
Nevertheless, ירושלים was not turned over like סדום,
because

מדה יתירה היתה בירושלים
שלא היתה בסדום

In ירושלים they were generous and shared their food with
others, while in סדום they were stingy and did not give
food to others.

7 12.
סלה כל אבירי ה' בקרבי

כאדם שאומר לחברו נפסלה מטבע זו
Their bodies were crushed and distorted like a coin that
became useless.

13.
פצו עליך פיהם

בשביל מה הקדים פ"א לעי"ן
בשביל מרגלים שאמרו בפיהם
מה שלא ראו בעיניהם

The Pasuk that begins with the letter PEH precedes the
Pasuk with the letter AYIN, because the Yidden were
punished for the מרגלים who uttered with their פה, their
mouths, a false statement that they did not see with their
עיין, their eyes.

=====

6

11

כל עוברי דרך

עשאוני כעוברי על דת

סדום was punished with fire like the city of ירושלים
who rebelled against Hashem

The Pasuk regarding
סדום says

וה' המטיר
על סדום וגו'
גפרית ואש

The Pasuk regarding
ירושלים says

ממרום שלח
אש בעצמותי
וירדנה

However, even though the Pasuk states

ויגדל עון בת עמי מוחטאת סדום

סדום; of ירושלים עבירות were worse than
Nevertheless, ירושלים was not turned over like סדום,
because

מדה יתירה היתה בירושלים
שלא היתה בסדום

In ירושלים they were generous
and shared their food with others, while in סדום
they were stingy and did not give food to others.

7

12

סלה כל אבירי ה' בקרבי

כאדם שאומר לחברו נפסלה מטבע זו

Their bodies were crushed and distorted
like a coin that became useless.

13

פצו עליך פיהם

בשביל מה הקדים פ"א לעי"ן

בשביל מרגלים שאמרו בפיהם
מה שלא ראו בעיניהם

The Pasuk that begins with the letter "פ"
precedes the Pasuk with the letter "ע",

because the Yidden were punished for the מרגלים
who uttered with their פה, their mouths, a false statement
that they did not see with their עיין, their eyes.

8 The Gemara resumes the discussion of the Mishnah's list of רשעים who are אין להם חלק לעולם הבא
 And states אנשי כנסת הגדולה מנאום
 This list was compiled by the אנשי כנסת הגדולה

אמר רב יהודה אמר רב בקשו עוד למנות אחד
 They wanted to include one other person, whom Rashi identifies as שלמה המלך:
 באה דמות דיוקנו של אביו ונשטחה לפניהם ולא השגיחו עליה
 His father דוד המלך came to intercede on his son's behalf, but they ignored him.

Then באה אש מן השמים ולחכה אש בספסליהם ולא השגיחו עליה
 A fire came down from heaven and singed their chairs, but they ignored it.
 Then a קול בת announced מי שהקדים ביתי לביתו ולא עוד אלא שביתי בנה בשבע שנים וביתו בנה בשלש עשרה שנה בל יתיצב לפני חשוכים ולא השגיחו עליה
 שלמה המלך who built the Bais Hamikdash in seven years before his own palace which took thirteen years, should go to גן עדן not to גיהנום, and they ignored it.

Until a second קול בת announced המעמך ישלמנה כי מאסת כי אתה תבחר ולא אני
 A decision like this is only in the hands of Hashem not in the אנשי כנסת הגדולה.
 =====

8 אנשי כנסת הגדולה מנאום
 This list was compiled by the אנשי כנסת הגדולה

אין להם חלק לעולם הבא
 אנשי כנסת הגדולה מנאום

אנשי כנסת הגדולה מנאום

This list was compiled by the אנשי כנסת הגדולה

אמר רב יהודה אמר רב

בקשו עוד למנות אחד

They wanted to include one other person, whom Rashi identifies as שלמה המלך:

באה דמות דיוקנו של אביו

ונשטחה לפניהם

ולא השגיחו עליה

His father דוד המלך came to intercede on his son's behalf, but they ignored him.

באה אש מן השמים ולחכה אש

בספסליהם

ולא השגיחו עליה

A fire came down from heaven and singed their chairs, but they ignored it.

Then a קול בת announced

מי שהקדים ביתי לביתו

ולא עוד אלא שביתי בנה בשבע שנים

וביתו בנה בשלש עשרה שנה

בל יתיצב לפני חשוכים

ולא השגיחו עליה

שלמה המלך who built the Bais Hamikdash in seven years before his own palace which took thirteen years, should go to גן עדן not to גיהנום, and they ignored it.

Until a second קול בת announced

המעמך ישלמנה

כי מאסת

כי אתה תבחר

ולא אני

A decision like this is only in the hands of Hashem not in the אנשי כנסת הגדולה.

9 דורשי רשומות
היו אומרים כולן באין לעולם הבא
Those who Darshen Pesukim say that all the רשעים listed
will receive a portion in עולם הבא, as the Pasuk in תהלים
states;
לי גלעד
ולי מנשה
ואפרים מעוז ראשי
יהודה מחוקקי
מואב סיר רחצי
על אדום אשליך נעלי
עלי פלשת התרועעי

לי גלעד
This refers to אחאב who was defeated in רמות גלעד.

מנשה
כמשמעו

אפרים מעוז ראשי
This refers to ירבעם who came from אפרים

יהודה מחוקקי
This refers to אחיתופל who came from יהודה.

מואב סיר רחצי
This refers to גחזי who was punished because of רחיצה.

על אדום אשליך נעלי
זה דואג האדומי

And
אשליך נעלי
I will secure them all in גן עדן.

עלי פלשת התרועעי
The מלאכים said to Hashem,
אם יבא דוד שהרג את הפלשתי והוריש את בניך גת
מה אתה עושה לו
If דוד המלך who killed גלית the פלשתי comes and objects to
give עולם הבא to his two enemies, דואג and אחיתופל, what
will you do?

Hashem answered
עלי לעשותן ריעים זה לזה
I will make peace among them.

9
דורשי רשומות
היו אומרים כולן באין לעולם הבא
Those who Darshen Pesukim say
that all the רשעים listed will receive a portion in עולם הבא,
as the Pasuk in תהלים states;

לי גלעד - אחאב
אחאב who was defeated in רמות גלעד.
ולי מנשה - ירבעם
ירבעם who came from מנשה.
ואפרים - ירבעם
ירבעם who came from אפרים.
מעוז ראשי - אחיתופל
אחיתופל who came from יהודה.
יהודה מחוקקי - אחיתופל
אחיתופל who came from יהודה.
מואב - גחזי
גחזי who was punished because of רחיצה.
סיר רחצי - גחזי
גחזי who was punished because of רחיצה.
על אדום - דואג
דואג who was punished because of רחיצה.
אשליך נעלי - אשליך נעלי
אשליך נעלי who was punished because of רחיצה.
עלי פלשת - דואג
דואג who was punished because of רחיצה.
התרועעי - דואג
דואג who was punished because of רחיצה.

The מלאכים said to Hashem,
אם יבא דוד להרוג את הפלשתי ויוריש את בניך גת
מה אתה עושה לו

If דוד המלך who killed גלית the פלשתי comes
and objects to give עולם הבא to his two enemies,
דואג and אחיתופל, what will you do?

Hashem answered
עלי לעשותן ריעים זה לזה
I will make peace among them.